

BERICHTEN VAN ROVER

Olinda, 11 november 2021

Lieve Amigos,

Met pijn in ons hart hebben we de overstromingen in Valkenburg, in Zuid Limburg en in de buurlanden Duitsland en België gevolgd. Verschrikkelijk. Wat een ramp voor de mensen. Met doden en vermisten, hetgeen een onherstelbaar leed betekent. Voor Valkenburg geen menselijke slachtoffers, maar wat een tegenslag nog eens boven op de crisis die de pandemie veroorzaakt heeft voor Valkenburg als toeristisch oord.

De enige troost is de solidariteit die zich onmiddellijk geuit heeft op allerlei manieren. Dat is ook het mooiste jubileumgeschenk dat pastoor Jansen voor zijn 60-jarig priesterschap mocht ontvangen: een blijk van waardering, trouw en hulpvaardigheid van heel veel mensen, zeker niet alleen vanwege de zorg om het gebouw van de Oude Kerk, maar vooral ook vanwege de persoon van pastoor Jansen zelf, die al bijna 40 jaar lang een lieve en zorgzame pastor is in Valkenburg en die de Amigos do Brasil altijd een warm hart toedraagt.

Ik heb zojuist de laatste nieuwsbrief van maart dit jaar nog eens gelezen. Duidelijk in een mineurstemming geschreven vanwege de piek in de pandemie. Zoveel doden. We hebben wekenlang een dodenaantal van meer dan 3.000 mensen per dag gehad. Ook nog eens onnodig omdat het vaccin er al was. Ik schreef, dat we rond de Pasen zo'n 300.000 doden vanwege Covid

hadden in Brazilië. Nu, een half jaar later, zijn we de 600.000 doden al ruim gepasseerd. In officiële cijfers. Het is inderdaad een humanitaire ramp geworden. Brazilië heeft 2,7% van de wereldbevolking en heeft meer dan 10% van de dodelijke slachtoffers vanwege het nieuwe coronavirus.

Toch schrijf ik nu in een meer positieve stemming. De vaccinatie is op gang, hetgeen een geruster gevoel geeft. En het is ons gelukt om weer wat leven in de brouwerij te brengen. Om verzet te bieden.

Sinds april 2020 hebben we een jaar lang met regelmaat voedselpakketten uitgedeeld hier in de wijk. Er is honger. Brazilië staat helaas weer op de hongerkaart van de Verenigde Naties. 19 Miljoen mensen lijden honger en de helft van de bevolking (110 miljoen mensen) heeft geen garantie van voldoende eten op tafel. In Olinda, een stad met 400.000 inwoners, moeten 60.000 mensen zien te overleven met 50 eurocenten per dag. Einde april dit jaar zijn we gestart met een gaarkeuken hier in de Eco Oca. De "Cozinhas Afetivas", een keuken waar met liefde gekookt wordt. Met vrijwilligers uit de wijk bereiden we drie keer per week, op dinsdag, donderdag en

Stichting Amigos do Brasil

Ledenadministratie: Anne Lamberix, Hekerbeekweg 14, 6301 EN Valkenburg aan de Geul
T 043 – 601 40 65 E amigosdobrasil@home.nl I www.amigosdobrasilvalkenburg.nl

Bankrelatie: ING Bank IBAN: NL95INGB 06798 64 520 - BIC: INGBNL2A

Kamer van Koophandel nr. 41077182 - ANBI 816119557

Even lekker genieten in de favela Ilha de Maruim

zaterdag, 250 maaltijden. Per maand zo'n 3.000 maaltijden.

In plaats van voedingsmiddelen uit te delen, maken we het eten zelf. Om verschillende redenen:

Heel praktisch, mensen hebben geen geld om gas te kopen en thuis te koken. Een gasfles van 15 kg kost 100 real, dat is bijna 10% van het minimumloon. Er zijn al veel ongelukken gebeurd met mensen die op alcohol begonnen te koken. Of hout.

Op de tweede plaats: zelf koken, de bevoorrading en opslag organiseren, een menu samenstellen, koken, verdelen, overzicht maken van wie het meest nodig heeft, de ruimte schoonhouden, kortom, er komt veel bij kijken, hetgeen de mensen uiteindelijk veel sterker maakt, meer geloof in eigen kracht en kunnen geeft. We zien de mensen groeien.

Een van de keukenteams

We werken met zo'n 15 vrijwilligers, merendeels vrouwen, die zelf ook de maaltijden echt nodig hebben. Voor sommigen is het de enige warme maaltijd. Zij krijgen iedere maand een flink voedselpakket als bijdrage voor hun huishouden. Er wordt met liefde gekookt. Goed gekruid. Veel knoflook. Flink wat groenten. Gezond voedsel. Het smaakt heerlijk. Ik ben a.h.w. de keurmeester. Er wordt ook met plezier gekookt. Het is me een geklets en gelach 's ochtends al vanaf 7 uur tot 1 uur 's middags. Soms een gevreigel, zoals men dat in Valkenburg zegt. Ik heb de indruk dat de vrouwen het heerlijk vinden een paar keer per week weg te zijn uit een benauwde woning, weg van zeurende kinderen en soms van een lastige man.

We maken 150 maaltijden voor de mensen hier in de buurt. Die brengen als tegenprestatie materiaal mee van huis dat in

aanmerking komt voor recycling. Plastic, petflessen, blikjes, papier, karton. Dit wordt een keer per maand opgehaald door lui van de

Associação dos Recicladores de Olinda. Die geven de Cozinha Afetiva dan weer een klein deel van de winst. Zo scheppen we een solidaire economie in de context van armoede.

100 Maaltijden brengen we naar de krottenwijk Ilha de Maruim in Olinda.

Hoognodig daar. Er is daar helaas geen gemeenschapswerk om zoiets zelf te kunnen organiseren.

De kosten van 3.000 maaltijden per maand liggen rond de 12.000 real, dat zijn 2.000 euro's. We hebben een pixnummer van de Serviço de Promoção Social om donaties te ontvangen. Op Instagram geven we nieuws door: @cozinhasafetivas.

De mensen van de schilderles hebben een whatsappgroep georganiseerd met kennissen en vrienden, die maandelijks in totaal 3.000 real doneren. Daar

bekostigen we o.a. de voedselpakketten mee. Verder hebben we incidentele donaties en voor de helft van de kosten rekenen we op jullie steun via de Amigos. Dat is minimaal 1.000 euro's

per maand.

Er is een behoorlijke inflatie in Brazilië, 11% nu. Wat betreft basisvoedsel zelfs tot 40%. Vlees is niet meer te betalen. Bonen en rijst zijn luxe geworden. Schandalig dat in een land met enorme winsten van de agro-industrie, die op de export gericht is, het volk honger lijdt. We proberen zoveel mogelijk de kosten te drukken. We kopen geen kippenpootjes meer, maar karkassen van de kip, waar we een sterke soep van maken. In het begin van de cozinha afetiva kreeg ik het kippenvel cadeau voor de honden, nu wordt dat verdeeld onder de kokkinnen die er thuis iets van maken.

Van een grote vishandel krijgen we vissenkoppen gedoneerd. Het is een enorm werk om die schoon te maken en er het vlees van af te plukken. Maar het

loont de moeite. Erg lekker. Verder hebben we de verpakkingen afgeschaft voor de maaltijden hier in de buurt. Zijn duur en vervuilend. Eenieder brengt nu een Tupperware mee van huis.

Sinds september komt er in de Eco Oca één keer

per maand op de zaterdagochtend, wanneer de keuken in volle gang is, een advocaat om juridische bijstand te verlenen aan wie dat nodig heeft.

Een pensioen verkrijgen, een uitkering of bijstand die is opgezegd, een strafrechtelijke kwestie... allerlei juridische zaken komen aan de orde. Het is zaak dat de jurisdictie toegankelijk wordt gemaakt voor arme en veelal analfabete mensen.

Half oktober zijn we weer gestart met de schilderlessen. Met een speciaal project: portretschilderen van de vrouwen van de Cozinha Afetiva.

Nu eens niet een gouverneur of een rector van de universiteit op een portret in olieverf maar vrouwen die al maanden-lang eten garanderen voor wie honger heeft en zo het leven als het ware dragen in de arme periferie van de stad. Het is ook een manier om de sociale apartheid en het structurele racisme te bestrijden. De

cursisten zijn allemaal blanke mensen van de middenklasse die meestal met arme en zwarte mensen enkel contact hebben in het verband van onderdanige dienstverlening: werkster, wasvrouw, kinderoppas, portier, tuinman, chauffeur, bewaker...

Er is een goeie sfeer van creatief bezigzijn en ontmoeting van elkaar. Mooie kunst ontstaat wanneer er genegenheid bestaat tussen model en schilder.

De pandemie

Het gaat gelukkig de goede kant op nu wat betreft de pandemie. 57% van de bevolking is volledig gevaccineerd. En deze week is het aantal doden onder de 250 per dag gebleven. Sommige deelstaten hebben voor het eerst 24 uur zonder dodelijke slachtoffers gehad. Ik hou echter mijn hart vast met wat de Carnaval kan veroorzaken. Van de federale regering Bolsonaro hoeven we niets te verwachten. Die volhardt in het negativisme en werkt vaccinatie en het gebruik van mondkapjes tegen. Er is een parlementaire onderzoekscommissie geweest in de senaat die gedurende zes maanden onderzoek heeft gedaan naar het optreden van de federale regering inzake de pandemie. Daar is duidelijk bewezen dat de regering op de hand van het covidvirus heeft gewerkt om de zogenaamde collectieve immuniteit te bewerkstelligen. Op de eerste plaats stond de economie die moest blijven draaien. Het hoge sterftcijfer werd gemakkelijk ingecalculeerd, immers de slachtoffers waren vooral toch al zieke en oude mensen. Een nazistische politiek van opgeruimd staat netjes.

De aanklachten tegen Bolsonaro, een aantal ministers, gedeputeerden, ambtenaren en ondernemers, onder wie vele militairen, zijn nu in handen van het openbaar ministerie die onderzoek moet doen en eventueel gerechtelijke vervolging moet opstarten. Het hoofd van het Openbaar Ministerie is evenwel persoonlijk aangesteld door Bolsonaro. Wij hopen daarom dat de aanklacht o.a. van genocide en misdrijf tegen de mensheid, meer gehoor zal vinden bij het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

Catingueira, Campina Grande

In september zijn we eindelijk weer eens in Campina Grande geweest om het kinderopvangproject in de wijk

Catingueira te bezoeken. Dat geeft de burgermoed. Alles draait daar volgens de normen van bescherming tegen besmetting met Covid.

Er wordt in kleine groepen gewerkt. Afstand wordt in acht genomen. De kinderen met mondkapjes. Alles picobello

in orde en schoon.

De foto's van de junifeesten en ook van het kinderfeest op 12 oktober jl. geven een goede indruk.

Het was fijn om Elza, Penina, Neusa en Elso te ontmoeten. Tijdens de pandemie is hun vader, onze compadre Aloísio overleden. In september 83 jaar oud. Vanwege een hartaan-

doening. Geen covid. Maar helaas, vanwege de pandemie kon de familie hun zieke vader niet begeleiden in het ziekenhuis en ook niet fatsoenlijk begraven. Ik denk dat dat nog kwalijke gevolgen zal hebben voor veel mensen die hun dierbaren verloren hebben tijdens de pandemie, de onmogelijkheid van een gedeeld rouwproces.

Blij gezichtje met een suikerspin op de feestdag van de kinderen, 12 oktober

Beste mensen, wij willen jullie heel hartelijk danken voor jullie steun. Het blijft zeer nodig. De vooruitzichten inzake de honger en ellende zijn slecht. De regering Bolsonaro heeft deze maand het sociale bijstandsprogramma "Bolsa Família" afgeschaft. Dit heeft 18 jaar lang bestaan, sinds de eerste regering van Lula. Een minieme sociale bijstand voor arme mensen (maximaal 40 euro's per maand) verbonden in een netwerk van educatieve en maatschappelijke zorg en ook

plichten. Wie in het programma zat moest ook de vaccinering van kinderen en jongeren bijhouden, aan de schoolplicht voldoen, meedoen aan beroepsvormende cursussen, had toegang tot instellingen die met drugsverslaving en alcoholisme werken, stond in contact met organisaties tegen huiselijk geweld, etc. Een succesvol initiatief dat door meerdere landen gekopieerd is.

In plaats van de Bolsa Família krijgen we nu "Auxílio Brasil", een uitkering van 400 real (65 euro's) aan 16 miljoen arme mensen gedurende 10 maanden. Inderdaad, 10 maanden, van januari tot aan de verkiezingen in oktober 2022. Een puur electorale maatregel die moet bijdragen aan de herverkiezing van Bolsonaro.

Het betekent een grote onzekerheid voor veel mensen. Wie komt immers in dit nieuwe kadaster van de regering? Wat zijn de criteria? De bloeddruk stijgt, de stress neemt toe. Eerlijk gezegd, wij die het goed hebben, we kunnen ons geen voorstelling maken van hoe het is niet zeker te zijn van eten op tafel iedere dag. Dan ook nog met een stel kinderen in huis. Ik mag er niet aan denken. Er is niets erger dan arm te zijn.

Laten we ons goed bewust zijn van onze welstand en laten we daar echt van genieten. Er is hier een gebed dat zegt: "God, geef brood aan wie honger heeft en honger naar gerechtigheid aan wie brood heeft."

Goede Feestdagen toegewenst en een Gelukkig Nieuwjaar!
Rover en Eliana

Enkele modellen met schilder Celinha

GIFTEN

Het is voor ons als stichting iedere keer weer fantastisch om in de nieuwsbrief mooie giften te kunnen melden:

- In de tijd rond Pasen ontvingen wij een mooie anonieme gift van € 227,-. Hartelijk dank!
- Een anonieme gift van € 25,- vond een van onze bestuursleden in de brievenbus! Dank u wel!
- In het testament van een van onze trouwe donateurs was een legaat van € 1.000,- voor onze stichting opgenomen. Wij zijn geroerd en dankbaar voor deze bijzondere donatie!
- Door de Stichting Steunfonds Rinévé in Hulsberg werd opnieuw het prachtige bedrag van € 2.000,- naar onze rekening overgemaakt. Heel hartelijk dank!
- Ook ontvingen wij weer een mooie schenking van € 200,- van Hoenen Steel Services uit Elsloo. Heel veel dank!
- Een regelmatig terugkerende, anonieme gift van € 200,- werd eveneens op de Amigos bankrekening bijgeschreven. Veel dank!
- In deze voor Brazilië zo moeilijke tijden ontvingen wij anoniem een extra bijdrage van 100 GBP oftewel € 120,-

ter ondersteuning. Van harte bedankt!

- Ook de heer Van Roosmalen doneerde een extra bijdrage van € 100,- om de problemen in deze moeilijke tijden het hoofd te kunnen bieden. Hartelijk dank!
- Bij het afscheid van mevrouw Tilmans-Prevaas werd in plaats van bloemen een donatie gevraagd voor de stichting Amigos do Brasil. Het prachtige bedrag van € 250,- werd naar onze rekening overgemaakt. Veel dank en respect hiervoor!

En natuurlijk ook een oprecht dank u wel aan alle andere donateurs voor hun voortdurende steun en vertrouwen!

EN VERDER..

- was Amigos do Brasil weer vertegenwoordigd tijdens de Vredesweek in september
- en eveneens bij de op 6 november gehouden Klimaatwake bij de Vredesvlam nabij de Sint Nicolaas en Barbara Kerk

Ook bij het verschijnen van deze nieuwsbrief beheersen de problemen rond Covid helaas nog steeds ons leven. Desondanks wensen wij u mooie en liefdevolle Kerstdagen en een goed begin van het nieuwe jaar. Houd moed en vertrouwen en zorg goed voor elkaar!

Bestuur St. Amigos do Brasil.

